

Fractie Groen Links Sittard-Geleen
Mevrouw G.M.R. Dumernit
Geldersestraat 18
6136 AT Sittard

Cluster Beleid
Uw brief van 15 april 2020
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2574084
Behandeld door
Telefoon
Onderwerp Art. 43 RvO vragen / uitrol 5G

Sittard-Geleen, 29 april 2020

VERZONDEN 30 APR. 2020

Geachte mevrouw Dumernit,

Op 15 april 2020 hebben wij uw brief ontvangen met vragen ex. 43 RvO over de uitrol van 5G in Sittard-Geleen. U heeft vragen gesteld naar aanleiding van reacties van bezorgde inwoners. In onderstaande beantwoording informeren wij u over de laatste stand van zaken en de (beperkte) rol van de gemeente bij uitrol van 5G. Hieronder treft u onze antwoorden aan.

Vraag 1

In welk stadium bevindt zich de uitrol van 5G in de gemeente Sittard-Geleen op dit moment? Hoeveel masten staan er reeds in onze gemeente en waar zijn ze gepositioneerd?

De gemeente bepaalt niet waar en wanneer 5G wordt uitgerold. 5G-netwerken worden aangelegd door private ondernemingen (o.a. KPN). De keuzes die zij hierbij maken zijn afhankelijk van de bedrijfsstrategie die vertrouwelijk is. De gemeente heeft ook geen invloed op het gebruik van een bepaalde frequentie, het aan- of uitzetten van het 5G zendprotocol of het gebruik van een bepaalde antennteknik. Frequenties voor mobiele communicatie worden namelijk techniek-neutraal geveild en vergund door Agentschap Telecom. Een operator kan dus in feite nu al 5G aanbieden, zoals blijkt uit de aankondiging van Vodafone dat zij op 29 april a.s. starten met 5G.

Het is daarom niet mogelijk om nu aan te geven waar en hoeveel 5G-antennes er bijgeplaatst worden, of bestaande antennes een 5G-upgrade krijgen ofwel dat bestaande antennes al 5G-ready zijn.

Om (meer) duidelijkheid te krijgen over extra locaties/antennes voor uitrol van 5G hebben wij in mei overleg met de vereniging van mobiele telecomproviders. Jaarlijks stelt deze vereniging een plaatsingsplan op met bestaande antenne-installaties en zoekgebieden voor nieuwe antennes. Deze informatie is echter vertrouwelijk en mag niet zonder toestemming worden verspreid.

Vraag 2

Wat zijn de gevolgen voor de gemeente Sittard-Geleen wat betreft de implementatie van de nieuwe Telecomwet (aangenomen in juli 2019)? Deze wet betekent voor onze gemeente dat zij verplicht is telecomproviders te faciliteren bij het uitrollen van het 5G netwerk. Er is echter grote onduidelijkheid over wat de exacte rol voor de gemeente is en wie er wat betaalt. Zo zal het energieverbruik van de zendmasten betaald moeten gaan worden. Is er duidelijk wie de energierekening zal betalen? Wat is de exacte rol van de gemeente en wat zijn de kosten voor onze gemeente?

De gemeente beslist niet over licenties, inwerkingstellen van 5G of normeringen die daarvoor gelden. Dat geldt ook voor controles, metingen en (gezondheid)onderzoek. Dat doet het Ministerie van EZK. De gemeente is dus niet het bevoegd gezag inzake 5G.

De gemeente speelt bij uitrol van 5G een uitvoerende c.q. faciliterende rol binnen de wettelijke kaders. Denk aan inrichting van het vergunning proces, leges, kabels en leidingen en graafdieptes. De (beleids)ruimte voor gemeenten is beperkt.

De voorgenomen wijziging van de Telecommunicatiewet vloeit voort uit een Europese Richtlijn, de "Telecomcode". Deze bevat regels over elektronische communicatie met daarin o.a. maatregelen die lidstaten verplichten om uitrol van 5G mogelijk te maken. Uiterlijk 21 december 2020 moet deze Richtlijn door lidstaten zijn omgezet in nationale wetgeving.

Daartoe treft het Kabinet nu voorbereidingen voor aanpassing van de Telecommunicatiewet via het "Wetsvoorstel Implementatie Telecomcode"

De afgelopen maanden is er een consultatieronde geweest over het wetsvoorstel. Belangrijkste thema's in de reacties zijn de beperkte rol van gemeenten bij plaatsing van antenne, gezondheidsaspecten, leges en tarieven, ontsiering omgeving en communicatie naar burgers. Gemeenten hebben nu veelal geen idee wat op hen afkomt en van hen wordt verwacht.

Het Ministerie van EZK heeft daarom opdracht gegeven voor een impactanalyse om de bestuurlijke en financiële gevolgen van de Telecomcode voor gemeenten in kaart te brengen. Daarnaast laat het Ministerie van EZK ook onderzoek doen naar de verwachte groei van het aantal antenne-installaties de komende jaren.

Vraag 3

De plaatsing van de zendmasten zal een effect hebben op het straatbeeld. Zal de inpassing in de openbare ruimte in gedegen samenspraak zijn met de inwoners?

De uitrol van 5G is een stapsgewijs proces dat zich over meerdere jaren uitstrekt. Gemeenten zullen merken dat de mobiele operators eerst langs alle bestaande opstelpunten gaan om werkzaamheden te verrichten en het opstelpunt klaar te maken voor 5G. Daarnaast plannen de mobiele operators een verdichting van de bestaande mobiele netwerken via toevoeging van extra opstelpunten aan de bestaande mobiele netwerken.

Gemeenten zullen voor een deel van deze nieuwe opstelpunten aanvragen omgevingsvergunning kunnen verwachten. Dat zal voornamelijk het geval zijn bij vrijstaande zendmasten en antennes op/aan monumenten. Deze aanvragen worden getoetst aan de daarvoor geldende ruimtelijke wet- en regelgeving, vastgelegd in het geldende bestemmingsplan en de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.

Binnen de in voorbereiding zijnde Omgevingswet worden ook regels opgenomen over het vroegtijdig betrekken van omwonenden bij de aanvraag van een omgevingsvergunning. In artikel 7.4 van de Omgevingsregeling is vastgelegd dat de aanvrager bij de aanvraag moet aangeven of burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken. Voor gemeenten betekent dit dat het bij de aanvraag van een omgevingsvergunning meteen duidelijk is of belanghebbenden vroegtijdig bij de plaatsingsplannen zijn betrokken. Zij moeten deze informatie ook betrekken bij de belangenafweging

Voor de vergunningsvrije antennes/masten (meestal < 5 meter) wordt toepassing gegeven aan het Antenneconvenant. Dit is opgesteld door het Rijk, de telecombedrijven en de VNG met als doel bevordering van zorgvuldige inpassing van vergunningsvrije antennes. De operators moeten de adviezen van gemeenten hierbij zoveel mogelijk meenemen.

Vraag 4

De veiligheid van netwerken zal een verandering betekenen voor de privacy van onze inwoners. Hoe zal onze gemeente de privacy veiligheid van onze inwoners waarborgen?

De Rijksoverheid is het bevoegde gezag inzake 5G. Zij veilen ook de licenties voor benodigde 5G-frequenties en stellen daaraan voorwaarden. Een van die voorwaarden ziet op bescherming van privacy. De verantwoordelijkheid voor controle en handhaving van deze voorwaarden rust eveneens bij de Rijksoverheid.

Vraag 5

Er zijn zorgen over de gezondheidseffecten van het 5G netwerk. Aangezien de lokale overheid verantwoordelijk is voor het welzijn van haar inwoners moet deze afweging in de communicatie met de inwoners duidelijk worden. We zouden het college graag willen verzoeken in gesprek te gaan met de inwoners. Is het college hiertoe bereid?

De inhoudelijke beantwoording van het gezondheidsvraagstuk en de daarin te maken afweging ligt primair bij de Rijksoverheid. Zij is verantwoordelijk voor 5G, en communiceert hierover via diverse websites van het Ministerie van EZK. Daar wordt alle relevante informatie gegeven over 5G, waaronder 5G en gezondheid.

Tegelijkertijd beseft het college dat het een complex en veelal technisch vraagstuk is, waarbij conclusies niet altijd eensluidend zijn. Daarom bekijkt het college nu of, en op welke wijze een goede communicatie met inwoners misschien meer duidelijkheid kan geven en (een deel van) de bezorgdheid bij inwoners wegneemt.

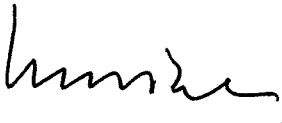
Vraag 6

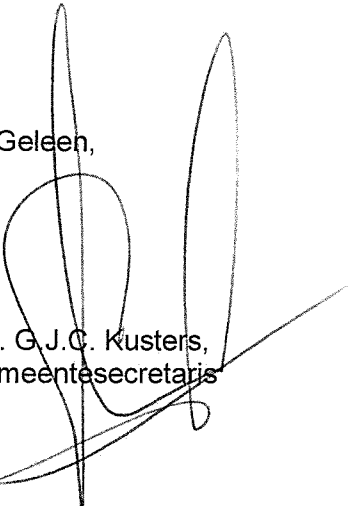
Wat is de planning voor de uitrol voor het komende jaar? En hoe kunnen we binnen dit proces er voor zorgen dat de zorgen die er bij inwoners leven ter harte worden genomen zodat het vertrouwen in de dialoog in tact blijft?

Wij kunnen nu nog geen duidelijkheid geven over de plannen voor het komende jaar. Daartoe gaan wij eerst in overleg met de vereniging van mobiele telecomproviders. Aan de hand van hun plaatsingsplan verwachten wij die duidelijkheid te krijgen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

mr. J.Th.C.M. Verheijen,
burgemeester

mr. G.J.C. Kusters,
gemeentesecretaris